

ΑΔΕΛΦΟΥ ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΙΣ

Α.

Φιλτάτη μου Κλεαρέτη!

Ἐκπαλαί, οἱ ἄνθρωποι καθ' ὅλα τὰ ἔθνη, περί μὲν τῆς τῶν ἀρρένων ἀνατροφῆς πανταιοτρόπως ἡσχολοῦντο καὶ ἐφρόντιζον, περί δὲ τῶν θηλέων ὀλιγώρουν ἢ μᾶλλον οὐδαμῶς ἐσκέπτοντο, ὥστε αἱ γυναῖκες νὰ ἦσαν πάντι ἑλλότριαι τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, μὴ συλλογιζόμενοι, πρῶτον ὅτι αὗται συγκροτοῦσι τὸ ἥμισυ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κατοίκων τῆς γῆς, (1) δεύτερον ὅτι διὰ τοῦ φυσικοῦ αὐτῶν καὶ ἀναγκαίου συνδέσμου μετὰ τῶν ἀνδρῶν, γίνονται πρόξενοι τῆς εὐδαιμονίας ἢ ἀθλιότητός των, (2) τρίτον ὅτι παρ' αὐτῶν οἱ οἴκοι κυβερνώμενοι εὐτυχοῦν ἢ καταστρέφονται, (3) τέταρτον δὲ καὶ τελευταῖον, ὅτι ἡ ἀγωγή τῶν παιδῶν εἰς αὐτὰς ἐγκαταλείπεται, καθ' ἣν ἡλικίαν αἱ ἐντυπώσεις εἰσὶ ζωηραὶ καὶ βαθεῖαι. (4)

Τί δύνανται ἄραγε νὰ ἐμπνεύσωσιν εἰς τοὺς παῖδας των αἱ μητέρες ἐκεῖναι, αἵτινες νηπιόθεν ἀφίενται ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν τιθῶν ἐκλελεγμένων ἐκ τοῦ γένους καὶ ἀμαθοῦς λαοῦ; Ποίως παραινέσεις καὶ συμβουλὰς δύνανται νὰ δώσωσιν, ἀνατραφεῖσαι ἤδη ὑπὸ τροφῶν, αἵτινες οὐδὲν ἐνεχάραξαν εἰς τὴν μνήμην των ὑγιὲς εἰμὴ δεισιδαιμονίας καὶ χαμαιζήλα αἰσθήματα; Δὲν εἶναι ὅθεν παράδοξον, ἂν μεταξὺ τῆς κοινωνίας μας, ὁ ὀρθὸς λόγος φαίνεται τοσοῦτον σπάνιος. Κάτω ὁ ἀρχαῖος, μολονότι εἶχεν εἰς τὸν νῖόν του παιδαγωγὸν σοφόν, ὁσάκις ὅμως ἐλάμβανεν εὐκαιρίαν

ἀπὸ τῶν κοινῶν ὑποθέσεων, μετεχειρίζετο αὐτὴν εἰς ἐπιμέλειαν τῆς ἀνατροφῆς αὐτοῦ.

Οὐδὲν ἀτοπώτερον, πραγματικῶς, τῆς συνήθους ἀνατροφῆς ἦν δυστυχῶς σήμερον δίδουσιν παρ' ἡμῖν εἰς τὰς γυναῖκας, καθότι οὐδὲν ἄλλο διδάσκουσι εἰς νεανίδα εἰμὴ τὴν τέχνην τοῦ ὀρέσκειν καὶ καλλωπίζεσθαι. Ποτὲ δὲ αὕτη δὲν ἀκούει νὰ ὁμιλῶσιν οἱ περὶ αὐτὴν περὶ εὐθύτητος, μετριοφροσύνης καὶ λοιπῶν ἀρετῶν ἀναγκαίων εἰς τὸ φύλον τῆς, ἀλλ' ἐκ τῆς νεαρᾶς αὐτῆς ἡλικίας τῇ δίδουν νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ὀφείλει νὰ προσποιῆται καὶ μετεχειρίζεται δίκην Παλλαδίου τὰ ψευδῆ θέληγητρα, ὥς μέλλοντα νὰ ἀποφασίσωσι περὶ τῆς εἰς τὴν κοινωνίαν θέσεώς της καὶ αἵτινα οὐσιώδη χαράττωνται εἰς τὴν μνήμην της ἀνεξάλειπτως, ὥς τὰ ζωηρὰ καὶ ἀνεξίτηλα χρώματα τὰ μὲ αὐτὸ τὸ ὕψωμα μόνον κατατρίβόμενα.

Σὺ ὅμως φιλτάτη μου, πτύχηςας νὰ λάβῃς τὴν ἀρμόζουσαν ἀληθῆ εἰς Ἑλληνίδα νεανίδα ἀνατροφὴν, διὸ οὐδὲν ἄλλο προτίθεμαι ἐνταῦθα, εἰμὴ μόνον ἐφ' ὅσον ἡ συνεχὴς μελέτη συγγραφέων περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀσχοληθέντων, καὶ ἡ μικρά μου πείρα μὲ ἐδίδαξε νὰ σοὶ ἀπευθύνω τὰς ἀκολούθους παραινέσεις, ὥς μικρὸν δεῖγμα τῆς πρὸς σὲ ἀδελφικῆς μου ἀγάπης, ἀκολουθῶν ὥς ὑπόδειγμα τὰς σοφὰς συμβουλὰς ἃς ἡ περιώνυμος δι' αὐτῶν καταστάσα Μαρκεσία Λαμπέρτ, ἀπέτεινεν εἰς τὴν θυγατέρα της. Εὐελπίζομαι δὲ ὅτι θὰ δεχθῇς αὐτὰς, ὥς δέχεσαι ἐκάστοτε τὰς τῶν φιλοστόργων σου γονέων νοθεσίας. Προσεγγίζει πλέον ἡ ὥρα καθ' ἣν θὰ εἰσέλθῃς εἰς τὸν κόσμον, ἐνθα κατὰ τὸ σύνθημα σὲ ἀναμένουσι ἀγῶνες καὶ κίνδυνοι πολλοί. Εἰσελθε λοιπὸν μὲ θάρρος, καθωπλισμένη οὐχὶ μόνον μὲ τὴν θρησκείαν, ἀλλὰ καὶ φρουρουμένη ἀπὸ τὰ φρονήματα τῆς ἀγαθοῦς ἠθικῆς, ἥτις ἀπαρτίζει καὶ καθιστᾷ πάντα ἄνθρωπον τέλειον.

Ἐ ρ ρ ω σ ο !

Α. Ι. Σ. (Σάμιος)

(ἔπεται συνέχεια)

(1) Les femmes, de quelque condition qu'elles soient, meritent une culture toute aussi soignée que les hommes. Ne sont elles pas dans leur genre des êtres aussi parfaits que les hommes? (Betzky).

— L'éducation des femmes influe singulièrement sur le caractère et la félicité des peuples sur l'ordre social et la prospérité des États. (Mme. J. Borde.)

(2) C'est par l'éducation des femmes qu'il faut commencer celle des hommes. (J. Say.)

(3) Comme la conduite des femmes influe ordinairement beaucoup sur le bonheur ou le malheur des particuliers des familles et de la société toute entière, on ne saurait trop s'appliquer a former de bonne heure leur esprit et leur cœur. (Reyre)

(4) Elever un homme, c'est former un individu qui ne laisse rien après lui; élever une femme, c'est former des générations a venir. (Ed. Laboulaye).

— Il faut apprendre a ux femmes ce qu'elles doivent plus tard enseigner aux enfants qui naîtront d'elles. (Em. de Girardin.)

Η ΥΠΟΣΧΕΣΙΣ.

(Διήγημα)

(Συνέχεια καὶ τέλος. Ἰδε Φε.Ι.Ι. Α'.)

Παρήλθεν ἕκτοτε δύο περίπου ἔτη.

Χειμερινὴν τινα ἐσπέραν καθ' ἣν ἡ γυνὴ ἀπάσας ἐκάλυπτε τὰς ὁδοὺς καὶ τὸ ψῦχος ἦν δριμύ, εἰς οἰκίσκον μικρὸν καὶ ἐτοιμόρροπον, ἐνδον δωματίου τοῦ ὁποίου οἱ συντετριμμένοι ὕελοι καὶ αἱ πολυπληθεῖς ὀπαὶ ἄφρονον ἐλευθέραν τὴν

αἰσθόδον τῆς χιόνος καὶ τὴν εἰσορτὴν τοῦ βορείου ἀνέμου, καὶ τοῦ ὁποίου τὰ τεῖχη παρίστων εἰκόνα τῶν διαφόρων ὕλων ὑπ' ὧν ἐσχηματίζοντο, ἐπὶ καθίσματος οὔτινος οἱ πόδες ἀνεμίμνησκον τοῦ Ἡραίου τὰ σκέλη, ἐκάθητο ἡ Ἑλένη ὠχρὰ καὶ κάτισχνος· αἱ σκελετώδεις αὐτῆς χεῖρες ἦσαν ἐσταυρωμέναι ἐπὶ τοῦ ἠνεωγμένου στήθους τῆς, ὁ δὲ μικρὸς αὐτῆς ποὺς ἄνευ περικνημίδος ἦτον περιβεβλημένος ἐντὸς πεδίλου παιδὸς δεκαετοῦς, πλὴν πεδίλου, τοῦ ὁποίου τὸ ἐλάχιστον ταξείδιον ὑπέσχετο ναυαθλαστίαν βεβαίαν. Φόρεμα ἐκ μουσελίνης μὲ ἄκρας ἐσχησμένας ἐκάλυπτε τὸ σῶμά τῆς, μικρὸν δέ τι καὶ ἐπίσης διαφανὲς ἐκ τῆς πολυκαιρίας ὕφασμα, ἐσκέπαζε τοὺς ὤμους τῆς. Οἱ βραχίονες αὐτῆς ἦσαν γυμνοί, διασταυρούμενοι δὲ, ὡς εἰπωμεν, ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς ἐθερμαίνοντο, ἂν ἦτο δυνατόν νὰ θερμυνθῶσιν ἐπὶ τῆς κατὰ φύχρου ἐκείνης σαρκός. Μικρὰ τις τράπεζα ἱκανὴ μόνον διὰ τὴν ὁποίαν ὑπεβάσταζε λυχνίαν καὶ στρωμνὴν ἐξ ἀχύρων, ἰδοὺ ὅλα τοῦ δωματίου τὰ ἐπιπλα. Ἐμπροσθεν τῆς Ἑλένης ἐντὸς σκάφης ἡμιτετραμένης, ἐκεῖτο βρέφος ἰσχνόν, ἀλλ' ὠραῖον· ἐπ' αὐτοῦ δὲ ἡ κεφαλὴ ἐκείνη πλὴν ταλαίπωρος γυνὴ εἶχε φιλοσόργως προσπλωμένους τοὺς ἐκ δακρύων ἐρυθροὺς ὀφθαλμούς τῆς. Τὸ νεογνόν, ὅπερ τοσοῦτον προσφιλῶς ἐθεώρει, ἦτο τὸ ἴδιόν τῆς τέκνον, γεννηθὲν τὴν 15 Δεκεμβρίου 18... ἐν τῷ μέσῳ τῆς δυστυχίας καὶ τῆς ὀδύνης, μακρὰν τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς, πλησίον μόνον τῆς μητρὸς ἐκείνης, ἥτις δάκρυα μόνον νὰ τῷ προσφέρῃ ἡ δύνατο.

Ἡ Ἑλένη πρὸ δύο ἡμερῶν εἶχε παύσει νὰ ἐργάζεται, διότι αἱ κυρίαι αἵτινες τῇ παρεῖχον ἐργασίαν δὲν εὐχαριστοῦντο, καὶ τοῦτο, ἐπειδὴ ἡ δυστυχὴς ὑποχρεωμένη νὰ ἐργάζεται κατ' οἶκον ἕνεκα τοῦ τέκνου τῆς, τοσοῦτον καταλαμβάνετο ὑπὸ τοῦ ψύχους, ὥστε ἡ βελόνη ὑποτρέμουσα εἰς τοὺς δακτύλους τῆς ἀπετύγγανεν ἐπὶ τοῦ ἔργου· αἱ δὲ εὐγενεῖς κυρίαι πρὸς τὰς ὁποίας μετέπειτα ἀπετάνθη ζητοῦσα ἐργασίαν, ἐθαύμασαν τὴν τολμὴν τῆς, πῶς δηλαδὴ ἐτόλμησε νὰ ὑποθέσῃ ὅτι αὐταὶ δὲν εἶχον τὰς ἰδιαιτέρας ῥαπτρίας των! διὸ ἡ δυστυχὴς δύο ἡμέρας ἔμεινε νηστis, περιμένουσα μετὰ τωϊκῆς ἀπαθείας τὸν θάνατον, ὅς τις ὡς ἄλλη φιλοπαίγμων νεᾶνις κἀραδοκεῖ τὴν τελείαν δυστυχίαν τῶν θυμάτων του.

Πρὸ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ἡδὴ ἔτους ὁ φίλος αὐτῆς, ὁ ἐραστὴς τῆς, ἐκεῖνος ὅστις μυρίους τῇ σπεύθυνεν ὄρκους καὶ ὑποσχέσεις καὶ τὸν ἐνθερμότερον τῇ ἐξεφράζετο ἔρωτα, ὁ νέος ἐκεῖνος διὰ τὸν ὁποῖον εἰς τὸν κόσμον ἔζη καὶ πρὸς χάριν τοῦ ὁποίου τοσαῦτα ὑπέστη μαρτύρια, δὲν εἶχε φανῇ εἰς τὸν οἶκόν τῆς· ἡ δὲ εὐγενὴς ἐκείνη καὶ γενναία γυνὴ μύριας συνέλαβεν ὑποψίας τὴν πρὸς αὐτὴν ὅμως ἀπιστίαν τοῦ ἐραστοῦ τῆς, ποτέ! Ὅποτε λατρεύομεν ἐν ὧν δι' ἔρωτος ἐνθέρμου καὶ ἀγνοῦ δὲν τολμῶμεν, ἢ κάλλιον εἰπεῖν, θεωροῦμεν ἀμάρτημα ν' ἀμφιβάλλωμεν, ἔστω καὶ στιγμιαίως, περὶ τῆς εὐλικρινείας του.

Ἡ Ἑλένη ἀπεφάσισε νὰ ἀποθάνῃ, καὶ ὁ θάνατος ἦν ὁ μόνος ὁ μέλλων ἀπαλλάξαι αὐτὴν τοσοῦτων ὀδυνῶν καὶ δυστυχημάτων· ἀναλογισθεῖσα ὅμως τὸ τέκνον τῆς, τὸ βρέφος ἐκεῖνο ὅπερ ἐννέα μῆνας ἐκράτει ἐν ἑαυτῇ καὶ ἐν περιπῶν ἔτος διὰ τοῦ γάλακτός τῆς τὸ ἔτρεφεν, ἀναλογισθεῖσα ὅτι τὸ τέκνον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔφερε τὸν τύπον τῆς μορφῆς τοῦ πατρὸς του, τοῦ προσφιλοῦς τῆς Γεωργίου, τὸ ἐγκατέλιπε μόνον, μακρὰν τῶν θωπευμάτων αὐτῆς, ἡ γέρθη παραχρῆμα τῆς θέσεώς τῆς ἐπισκερθεῖσα καὶ τὰς παραμικροτέρας γωνίας τοῦ δωματίου πρὸς εὑρεσιν ἄρτου, λησμονήσασα ὅτι πρὸ δύο ἡμερῶν εἶχε τελειώσει καὶ τὸ ἐλάχιστον αὐτοῦ ψυχίον. Ἐπανῆλθε λοιπὸν εἰς τὴν θέσιν τῆς, ἔσπευσε ὅμως νὰ ἐναγκαλισθῇ τὸ τέκνον τῆς, διότι αὐτὸ τὴν ἀπέτρεψεν ἀπὸ τῆς ιδέας τοῦ θανάτου. Πολλὰκις ὁ ἄνθρωπος θεωρεῖ σωτῆρα τὸν θάνατον, ἐνῶ μετ' ὀλίγον ἀποκαλεῖ σωτῆρα τὸν ἀποτρέποντα αὐτὸν ἀπὸ τῆς τοιαύτης ιδέας· ἀπόδειξις καὶ τοῦτο τῆς σταθεράς τοῦ ἀνθρώπου διαθέσεως καὶ τῆς ὑγειοῦς κρίσεώς του.

Ἡ Ἑλένη οὐδὲν ἄλλο εὗρισκε σωτήριον μέσον εἰμὴ τὴν ἐπαιτείαν! Τὸ ἔργον δηλαδὴ εἰς τὸ ὁποῖον ἄνευ τῆς παραμικρᾶς ἐργασίας ὁ ἄνθρωπος εὕρισκε τὴν τροφήν, οὐχ ἦττον δὲ καὶ τὴν μικρὰν ἀνάπαυσιν, ὅπερ ὅμως εἰς τὴν Ἑλένην ἐφαίνετο τρομερόν. Ἡ πενία τέχνης κατεργάζεται, εἶπεν ἀρχαῖός τις σοφός, εἶναι ὅμως ἱκανὴ νὰ καταβάλλῃ καὶ τοῦ ἀνθρώπου τὴν φιλοτιμίαν; Διὸ ἡ Ἑλένη ἐθεώρει τρομερόν νὰ προσέλθῃ εἰς θύραν οἴκου καὶ νὰ ζητήσῃ ἐλεημοσύνην, τὸ τέκνον τῆς ὅμως, τὸ τέκνον ἐκεῖνο ὅπερ μετ' ὀλίγον ἤθελε τῇ προσμειδῆ, καὶ μετὰ ἐν ἔτος προσγορεύει αὐτὴν κατ' ὄνομα, ἔφερε τὴν δυστυχὴ μητέρα εἰς συναίσθησιν τῶν καθηκόντων τῆς, καταβαλοῦσα δὲ πᾶσαν τῆς ψυχῆς αὐτῆς ἀντίδρασιν, ἔλαβε τὸ βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, καὶ καλύψασα αὐτὸ δι' ὕσων εἶχεν ἐνδυμάτων, ἔσβυσε τὴν λυχνίαν καὶ κατέβη τὴν κλίμακα. Φθάσασα εἰς τὴν θύραν ἐρρίγησεν ἐκ τοῦ ψύχους πλείοντερον καὶ ὥσει δύναμεις τις παρεμβάλλουσα εἰς τὴν ἐξοδὸν τῆς ἐμπόδια, ὁ ἄνεμος ἐπνευσε δυνατωτέρως τύψας τὸ πρόσωπον καὶ τοὺς γυμνοὺς τῆς γυναικὸς βραχίονας διὰ βεκάδων χιόνος. Πλὴν εἰς τὸ ἔργον τῆς! ἡ μηχανὴ ἥτις τὴν ὑπεκίνει τὴν μηχανὴν στερεὰ καὶ ταχεῖα, ἦτο τὸ βρέφος τὸ κλαυθμυρίζον εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς. Ἐπροχώρησεν ὅθεν εἰς τὴν ὁδόν, ἡ ὥρα ἦν ἐβδόμη τῆς ἐσπέρας.

Ἀρκετὰς διήλθεν οἰκίας, ἡ δὲ χιὼν ἤρριψε νὰ σχηματίζῃ τάπητα λευκὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν βραχιόνων τῆς. Τέλος ἐπλησίασε καὶ ἔκρουσε τὴν θύραν οἴκου, τοῦ ὁποίου τὸ ἐξωτερικὸν πολλὰ ὑπέσχετο.

— Ὁ θεὸς νὰ σ' ἐλεήσῃ! ἀπήντησε γραιὴ ὑπηρετρία, σπεύσασα νὰ κλείσῃ τὴν θύραν, μήπως ἡ ἐπαῖτις εἰσέλθῃ καὶ λερώσῃ τὰ λευκὰ τῆς αὐλῆς μάρμαρα.

— Ὁ θεὸς νὰ σ' ἐλεήσῃ χριστιανή! Τροῦντι εὐκολωτάτη

ἀπάντησες, ἄρχοντές μου, παραπέμπετε τὸν πτωχὸν εἰς τοῦ θεοῦ τὸ ἔλεος, διατί ὁμοῦ παρεχώρησεν εἰς ὑμᾶς ὁ θεὸς τὰ πλοῦτα; . . . — Ὁ θεὸς νὰ σ' ἐλεήσῃ! . . . ὁ χροῖον τὴν θύραν σου πτωχός, ὁ πτωχός ὁ μὴ ἔχων ἄρτον φαγεῖν καὶ ἐνδυμαθερμανθῆναι, πολὺ καλλίτερον γνωρίζει τὸν θεόν, διότι οὐ μόνον πλειότερον, ἀλλὰ καὶ ἐνθερμότερον ὕμνων τὸν λατρεῖ. . . — Ὁ θεὸς νὰ σ' ἐλεήσῃ! . . . Ἀποστέλλεις τὸν πτωχὸν εἰς τοῦ θεοῦ τὸ ἔλεος, ἐνῶ ὁ θεὸς τὸν παραπέμπει εἰς σέ, μὴ ἐπιθυμῶν ἐκ τῆς δυστυχίας νὰ αὐτοχειριασθῇ ἐν τῶν πλασμάτων του. Ὁ ἔτοιμος ν' ἀποθάνῃ ἄνθρωπος ὑπὸ τῆς πείνης, ὁ ἔτοιμος ἀπλάθῃ νὰ αὐτοχειριασθῇ, καὶ κατὰ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν θρησκείας τοὺς κανόνες, νὰ προσφέρῃ τὴν ψυχὴν του εἰς τοὺς δαίμονας, προτιμᾷ νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν τῆς ψυχῆς του ἀντίδρασιν καὶ προστρέχει εἰς τοὺς πόδας σου, ὅπως ἀποφύγῃ τὸ μέγα σοῦτο ἁμάρτημα. Σὺ ὅμως, — ὁ θεὸς νὰ σ' ἐλεήσῃ τῷ ἁπαντάς, ἀπλάθῃ, ὑπάγε νὰ ἀποθάνῃς ὑπὸ τῆς πείνης, ὑπάγε νὰ αὐτοχειριασθῇς, ὑπάγε, εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὴν μετὰ θάνατον κόλασιν!

Ἡ ἐλεημοσύνη γεννᾷ τὴν ἐλεημοσύνην, εἶπε Γάλλος τις συγγραφεὺς, βεβαίως, διότι ὁ ἄνθρωπος ρύσει βέβαιον πρὸς τὴν ἀργίαν καὶ τὴν ἀνάπαισιν, πολὺ προτιμότερον τῷ εἶναι νὰ ζῇ διὰ μιᾶς τοῦ σαθράτου ἐπαίτειας ἢ νὰ ἐργάζεται καθημερινῶς· εἰς δὲ τὴν ἀπαξ συνειδήσαντα τὸ ἐπατεῖν, ἢ ἐργασία εἶναι ἀδύνατος· ἀρα ὁ πλούσιος δὲν πρέπει νὰ βοηθῇ τοὺς προσερχομένους ἐπαίτας. Ἐάν ὅμως τοὺς ὑπὸ γενικὴν ἐποψὴν λόγους τοῦ Γάλλου συγγραφέως ὑπαλάβωμεν καὶ ὑπὸ μερικὴν πρὸς μικρὸν ἐποψὴν, βλέπομεν ὅτι ὁμίλει διὰ τὰς κοινωνίας ἐκείνας αἵτινες ἐξοτάζουσαι τοῦ καθενὸς τὰς δυνάμεις καὶ ἀσθενείας καὶ διαχωρίζουσαι τοὺς ἀσθενεῖς καὶ ἀκρωτηριασμένους ἀπὸ τοὺς ὑγιεῖς, τοὺς μὲν ἐσωκλείουσι εἰς πτωχοκομεῖον καὶ εἰς τοὺς δὲ προσφέρουσιν ἐργασίαν. Ἄν δὲ μέλος κοινωνίας μὴ ἐχούσας οὐδὲ πτωχοκομεῖον οὐδ' ἐργοστάσιον προσφέρῃ τοὺς τοῦ γάλλου συγγραφέως λόγους, τὸ μέλος τοῦτο τῆς τοιαύτης κοινωνίας δὲν δύναται ἢ νὰ καθίσταται γελοῖον.

— Ὁ θεὸς νὰ σ' ἐλεήσῃ! . . . κράζουσιν οἱ ὑπέρτατοι κανονάρχοντες τῶν οἰκοδεσποτῶν αὐτῶν, τοιαύτη ὁμοῦς ἀπάντησις διδομένη ὑπὸ ὑπηρετῶν εἰς γυναικᾶ ὑπηρετουμένην ἄλλοτε, τοιοῦτος διωγμός, βεβαίως εἶναι τρομερότερος καὶ τοῦ κεραυνοῦ, ὅστις ἄλλως τέ φρονεῖον πάραυτα τὸν ἄνθρωπον δὲν τὸν ἀφίνει νὰ σκεφθῇ τὴν ὀδύνην ἣν ὑπερέβει ἐπαυτῶν καὶ ἀπορρίπτόμενος.

Ἡ Ἑλένη διελύθη εἰς δάκρυα δὲν ἐγνώριζε τὸν κόσμον εἰμὴ διὰ τοῦ πατρὸς τῆς ὅστις αἰετοεὶ κλέει τοὺς δυστυχεῖς καὶ διὰ τοῦ ἐραστοῦ τῆς τοῦ ὁποῖου ὁ ἔρις συνεκοινωνεῖ αὐτὴν μὲ τὸν ὕλιστον. Πρὸς μικρὸν ἐσυλλογίσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ πενηχρὸν αὐτῆς δωμάτιον καὶ ἐκεῖ ἐγκαταλειμένη ἐν τῷ μέτῳ τῆς δυστυχίας καὶ τῆς πείνης νὰ ἀποθάνῃ, τὸ τέκνον τῆς ὁμοῦς ἔδωκε πάλιν δύναμιν

εἰς τὴν δυστυχίαν. Παραχρῆμα εἰς ἄλλην εἰσῆλθεν ὁδόν, εἰς ἣν καὶ μηχανικῶς ἐπροχώρησεν, εἰς τοσοῦτον δὲ εὐρίσκατο βεμβασμὸν, ὥστε μόλις ἐσταμάτισεν κατωθεν οἰκίας μεγαλοπρεποῦς παρὰ τῆς ὁποίας, ἕνεκα τῆς μεγάλης αὐτῆς φωτοχυσίας, ὀλόκληρος ἐρωτίζετο ἡ ὁδός. Τὸ ἐμπροσθεν τῆς θύρας πλῆθος τῶν ἀμαξίων καὶ πορείων ἀπέσπασεν αὐτὴν ἀπὸ τὰς ὄνειροπολήσεσιν τῆς.

Ἡ Ἑλένη ἐτόλμησε νὰ πλησιάσῃ τὸν οἶκον ἐκεῖνον ἐλπίζουσα ὅτι οἱ διασκεδάζοντες ἄρχοντες δὲν θέλουν φεισθῆαι μικρᾶς μερίδος ἄρτου διὰ μιᾶν πτωγὴν· διὸ προσεληθούσα εἰς τὴν θύραν, ἐμπροσθεν τῆς ὁποίας ὑπέρετης τὴν στιγμὴν ἐκείνην διέτρετο,

— Ὀλίγον ψωμί! ἐκράξεν.

Ὁ ὑπέρετης ἐσταμάτισεν, εἶδε τὴν πτωγὴν καὶ τὴν εὐσπλαγχνίσθη, ἔτρεξε δὲ πάραυτα ὅπως τῇ φέρῃ ὀλίγον ψωμὴν. Ἡ Ἑλένη εὐχαρίστησε τὴν θεῶν διὰ τὴν ὁποίαν τῇ προσέφερεν ἄρωγόν. Ἡ ἐμφάνισις τοῦ ὑπηρετοῦ, τὸ καταπειθὸν ὅπως τὴν βοηθήσῃ, τὴν ἐξωστήθησαν, τὴν ἐπανεφέρεν εἰς τὴν ἰδέαν τὴν ὁποίαν ἐτόλμησε πρὸ ὀλίγου νὰ ἀποβάλλῃ, ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἰσὶν δίκαιοι.

— Ἰδοὺ, καλὴ γυνή, εἶπεν προσελθὼν ὁ ὑπέρετης καὶ ἐνεχείρισεν εἰς αὐτὴν ἄρτον καὶ γλυκύματα.

— Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, καλὴ μου ἀνθρώπε! ὁ θεὸς νὰ σὲ καταστήσῃ εὐτυχῇ.

— Πλὴν βλέπω ὅτι τρέμεις ἐκ τοῦ ψύγους, ἐπανέλαβε μετὰ μερίμνης ὁ ὑπέρετης, δὲν εἰσέρχουσι εἰς τὸ μαγειρεῖον ὅπως θερμανθῇς.

Νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ μαγειρεῖον καὶ νὰ συνθερμανθῇ καὶ συμπάγῃ μετ' ὑπηρετῶν, ὅπως ἄλλοτε ἤθελον τῆς τὸ ἐμποδίσαι οἱ γυνεῖς τῆς, σήμερον ὁμοῦς ὅτε εἰς ἐνὸς ὑπέρετου τὴν καρδίαν ἀπένετα πλειότεραν ἡθικὴν καλλιονὴν καὶ ἀνθρωποσύνην ἢ εἰς ἐνὸς πλουσιοπαρόχου αὐθέντου, ἡ Ἑλένη δὲν ἐδίστασε νὰ εἰσέλθῃ, καὶ ἔπειτα, εἰς τὴν ἐλεημοσύνην, δὲν ἦτο ἄρα κατωτέρα πάντων τῶν ἐπὶ γῆς θνητῶν — ἰδοὺ ἡ ὕλη τοῦ ἀνθρώπου μεγαλειότης!

Ἀποῦ δ' εὐχαρίστησε τὸν ὑπέρετην διὰ τὴν ὑπὲρ αὐτῆς εὐγενῆ φροντίδα του.

— Ὁ οἰκοδεσπότης νὰ ἦναι ἀγαθὸς ἄνθρωπος ὑπέλαβεν.

— Ὡ, ναι, ἀπένετα μετ' εὐλαρινείας ὁ ὑπέρετης, ἂν μάλιστα τῷ εἶπω ὅτι μιᾶ δυστυχῇ ζητεῖ βοηθεῖν. . .

— Ὅχι, καλὴ μου ἀνθρώπε, ἔσπευσε νὰ εἶπῃ ἡ Ἑλένη, εἶναι περιττὸν, πᾶν ὅτι με ἔδωκες με ἔφαγκε.

— Ἀλλ' αὐτὸς θὰ τὸ χαρῇ μεγάλως, διότι ἀπέφε ὑπανδρεῖ τὴν θυγατέρα του.

— Εὐτυχῇς ἡ νεάνις ἡ ἀπακαθισταμένη νόμιμος συζυγὸς καὶ μήτηρ, εἶπεν ἡ Ἑλένη, καταπνίξασα ἐνὰ τῆς καρδίας τῆς στεναγμόν.

— Εὐτυχῇς ὅμως καὶ ὁ ἀνὴρ, προσέθηκεν ὁ ὑπέρετης, διότι λαμβάνει προίκα οὐχὶ εὐκαταφρόνητον.

— "Ω, καλέ μου άνθρωπε, απάντησεν ἡ Ἐλένη μελαγχολικῶς, εὐτυχίαν ὀνομάζεις τὸν ἐξουτελισμόν!

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν νέον εἰσῆλθεν εἰς τὸ μαγειρεῖον πρόσωπον ὑπέρετρα εὐειδὴς καὶ εὐτράπελος.

— "Ω, ἀπόψε Γιάννη, εἶπεν ἡ ὑπέρετρα ἀπατεινομένη πρὸς τὸν συνάδελφόν της, ὦ, νὰ ἰδῇς πόσον ὁ Κ. Γεώργιος εἶναι ὠραίος, εἶναι εὐτυχής· τὸ μαιδίμα ποτὶς δὲν ἐξέλπεν ἀπὸ τὰ χεῖλη του.

— Καὶ πῶς ὀνομάζεται ὁ αὐθέντης σας; ἐτόλμησε νὰ ἐρωτήσῃ ἡ Ἐλένη, ὠχρῶσα.

— Γεώργιος Κ.... απάντησεν ἡ ὑπέρετρα.

Ὡσεὶ μηχανή, τῆς ὁποίας τὸ ἀποτελεσματικώτερον ἔργισαν ἐλατήριον, ἡ Ἐλένη ἠγέρθη κάτωχρος, τὸ δὲ βλέμμα αὐτῆς ἀπλανὲς καὶ χυνὸν περιεγράφε κύκλῳ τοῦ μαγειρείου· κχτισχύτασα ὅμως μετ' ὀλίγον ἐκυντῆς.

— Εἶναι δυνατόν νὰ ἰδῇ κανεὶς αὐτὴν τὴν ἐορτὴν, ἠρώτησεν.

Ὁ Γιάννης καὶ ἡ ὑπέρετρα μὴ παρατηρήσαντες τὴν ταραχὴν καὶ τὴν ὠχρότητα τῆς γυναικὸς, διελογίσθησαν, πῶς ἠδύναντο νὰ πραγματοποιήσουν τὴν ἐπιθυμίαν της.

— Ἡ ἀλήθεια εἶναι, εἶπεν ὁ Γιάννης, πῶς πολλοὶ ἀπὸ τοὺς προσκαλεσμένους θὰ ὀργισθοῦν ἅμα σὲ ἰδοῦν, ἐάν ὅμως ἀναβῇς μετὰ προσοχῆς, εἰς τὴν ὥραν μάλιστα τοῦ γάμου, δὲν φοβεῖσαι τὸ παραμικρόν.

— Καὶ πότε τελεῖται ὁ γάμος; ἠρώτησεν.

— Τώρα ὁσονούπω, απάντησεν ὁ Γιάννης. Τὸ πλῆθος ὅμως, προσέθηκε μετ' ὀλίγον, τὸ πλῆθος ἀκούω καὶ συνάζεται. Ἐλθέ λοιπὸν τώρα, καλὴ γυνή, ἐλθέ νὰ σὲ εἰσάξω εἰς δωμάτιον, ἀπ' ὅπου νὰ βλέπῃς χωρὶς νὰ φαίνεσαι.

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν ἡ Ἐλένη ἐγερθεῖσα καὶ μειδιῶσα πρὸς τὸν Γιάννην, ὡς μειδιῶμεν πρὸς τὸν ἄνθρωπον ὅστις ἀκυσίως μᾶς προσφέρει τὸν θάνατον· ὑποτρέμουσα δὲ καὶ ἐλαφρόπους ἀνέβη τὴν μεγάλην κλίμακα, τὴν ὑπὸ μεγαλοπρεπῶν λαμπτήρων φωτιζομένην, ὡς ὁ τὰς βαθμίδας τῆς λαμπτόμου ἀναβαίνων ἄνθρωπος, ὅστις ὅσον καὶ ἐν τῇ γενναίᾳ, δὲν δύναται ἢ νὰ ὠχριάσῃ ἀπέναντι τῆς τρομερᾶς ὕψεως τοῦ θανάτου.

Ἐνθὺν μεγαλοπρεποῦς αἰθούσης, ἐν τῷ μέσῳ νεανίδων αἰτίνες μειδιῶσαι πρὸς τὸν πονηρὸν τῆς Ἀσροδίτης υἱόν, ἐφαίνοντο ὅτι ἀπέφενγον τὰ ὁποῖα μετ' εὐχαριστήσεως ἐδέχοντο βέλη του, ἔρχτο ὁρθὸς καὶ φαεινὸς ὁ Γεώργιος Κ... μετὰ τῆς ὠραίας μελλονύμφου του, νεάνιδος εἰκοσαστοῦς, τῆς ὁποίας τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ στήθη πολύτιμοι ἐκόσμων ἀδάμαντας. Ἀπειράριθμοι λατρευταί, ὁ καθείς τῶν ὁποίων πρὸς τὸν ἀέρα αὐτοῦ ἐμβλέπων προσεπάθει νὰ φανῇ ἐρασιώτερος, ἐκύκλουν τὴν χορείαν τῶν γυναικῶν, τῶν ὁποίων κύριος τὴν ἐσπέραν ἐκείνην θεὸς ἦν ὁ ἔρως. Οἱ δὲ κρεμάμενοι πολυέλαιοι διὰ τοῦ μεγαλοπρεποῦς αὐτῶν φωτός καθίστων ἐρασιμωτέρως τὰς καλλονὰς καὶ καταφανεστέρως

τοὺς ποικίλους χρωματισμούς καὶ τοὺς ἀπαστρέπτοντας ἀδάμαντας.

Τὸ πλῆθος ἦν ἀνυπόμονον νὰ ἰδῇ ἐορτὴν τὴν ὁποίαν πολλάκις τελομένην εἶδε καὶ νὰ ἀρπάσῃ, οὕτως εἰπεῖν καὶ τὸ ἐλάχιστον τῆς μελλονύμφου μαιδίμα καὶ τοιοῦτοτρόπως νὰ ἀποτινάξῃ τῆς γυναικὸς τὴν αἰδῶ καὶ νὰ σχολιάσῃ τοῦ ἀνδρὸς τὴν σοβαρότητα. Ὁ γάμος ἐστὶ μυστήριον ἱερὸν καὶ σεβάσιμον, ὅπερ ὅμως ἐν τῷ μέσῳ ἀνθρώπων τοσούτων καὶ τοιούτων δὲν δύναται νὰ διατηρήσῃ τὸ ἐπίσημον καὶ σεβάσιμόν του.

Ἡ τελετὴ ἤρξατο μετὰ τῆς προσηκούσης μεγαλοπρεπείας, οὐχὶ βεβαίως καὶ εὐλαθείας, τῶν δὲ ἱερέων αἰψαλμωδαὶ ἀντήχουν εἰς ἅπαντα τὸν οἶκον, ἐνῷ εἰς ἅπαν τὸ πλῆθος ὑπῆρχεν σιωπὴ διακοπτομένη ἐνίοτε ὑπὸ τινων συνήθων ψιθυρισμῶν. Αἶφνης, κραυγὴ γοερὰ, φωνὴ σπαρακτικῆς ἐξεληθούσα ἀπὸ τῶν πλησίων δωμάτων καὶ καταταράσσασα ὁλόκληρον τὴν ὁμήγουριν, ὡς ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ ἄδου ἐξερχομένη.

— Ἐμένα μ' ἐλησμόνησες, παππᾶ!!! ἐκραζεν.

Ὅλων τὰ βλέμματα ἐστράφησαν πρὸς τὸ μέρος ὅθεν ἐξῆλθεν ἡ φωνή, ὅλαι αἱ καρδαὶ τὴν στιγμήν ἐκείνην συνεταράχθησαν. Παραχρῆμα τρομερὸς ἠκούσθη κλονισμὸς, μικρὰ δὲ τὶς θύρα δεξιόθεν τῆς αἰθούσης κατέπεσε, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐφάνη ἡ Ἐλένη, μὲ βλέμμα τρομερὸν καὶ ἄγριον, μὲ στόμα κεχρῆνός καὶ μὲ χεῖρας τρεμούσας εἰς τὰς ὁποίας ἐκράτει τὸ τέκνον της, διὰ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς, οἵτινες ἀγρίως ἐξήττραπτον, ἠτένισεν ἅπαν τὸ πλῆθος καγχάσασα.

Ἡ Ἐλένη εἶχεν ἀπωλέσει τὰς φρένας.

Τρομερὰ ἀντίθεσις! Ἀπέναντι τῆς γυναικὸς ἐκείνης τῆς ῥακενδύτου καὶ μακρινῆς, τὴν ὁποίαν ἤθελον νὰ διώξωσι τοῦ οἴκου διὰ ῥοπαλίων καὶ ὕβρεων οἱ ὑπέρεται, ἵστατο γυνὴ ὠραία διὰ πλουσίας ἐνδεδυμένη νυμφικῆς ἐσθῆτος, πλήρους ἀνθέων καὶ ταινιῶν, γυνή, διὰ τῆς ὁποίας ἐν μειδίᾳ ὁλόκληρος ὁμᾶς ἐραστῶν ἐξήρχετο εἰς μονομαχίαν. Καὶ ὅμως τῶν δύο τούτων γυναικῶν ὁ σύζυγος ἦν ὁ αὐτός.

Εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς ῥακενδύτου ἐκείνης γυναικὸς τῆς ὁποίας οἱ κάτισχνοι μαστοὶ ἐκρέμαντο ἐξωθεν τοῦ κατεσχισμένου στηθοδέσμου της καὶ οἱ σκελετώδεις βραχίονες ἦσαν γυμνοί, εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς γυναικὸς ἐκείνης τῆς ὁποίας τὸ πρόσωπον παρίστα τὸν ἴδιον Σατάν, οἱ ἄνδρες παραχρῆμα ἐβρίγησαν καὶ αἱ γυναῖκες ἐζήτουν γωνίας ὅπως κρυφθοῦν. Μόνοι οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ Γεώργιος ἵσταντο εἰς τὰς θέσεις των.

Ὁ Γεώργιος ἦν ὠχρὸς, καὶ εἰθεώρει ἀσκαρδαμυκτὴ τὴν Ἐλένην, τὸ φάντασμα ἐκεῖνο ὅπερ ἤρχετο νὰ διαταράξῃ τὴν ἐορτὴν τοῦ γάμου του καὶ νὰ διακόψῃ τὴν ἐναρξιν τῆς εὐτυχίας του, ὡς ἡ θεὰ αὐτὴ ἐκδίκησις. Ὅποτε δὲ εἶδεν εἰς τῆς Ἐλένης τὰς χεῖρας τὸ βρέφος ἐκεῖνο τὸ κλαυθμηρίζον, τὸ βρέφος ἐκεῖνο τὸ ἰσχνὸν ἀλλ' ὠραῖον, ὅπερ ἦτο

τὸ ἰδίον τοῦ τέκνον, ὦ! ἤθελσε νὰ ριφθῇ ἐπὶ τῆς γυναικὸς καὶ νὰ ἀρπάσῃ τὸ τέκνον τοῦ, νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ, καὶ νὰ πληρώσῃ αὐτὸ φιλημάτων. . . . ὅτε δευτέρως ἠκούσθη καγγασμός, ἄγριος καὶ φρικώδης, καγγασμός ὁμοῖος ἐκείνων οὗς οἱ δαίμονες μόνον ἐκφέρουσιν ὅποτε νέον προσλαμβάνουσι θύμα, τὸ δὲ βρέφος ὑπὲρ ὃ Γεώργιος ἐζήτηι ν' ἀσπασθῇ καὶ ν' ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τῆς μανιώδους τὰς χεῖρας, ἐξεσπενδονίσθη βιαίως κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ, μὴ δυνηθεὶς δὲ νὰ ἀρπάσῃ αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ, εἶδεν ὁ δυστυχὴς τὸ ἰδίον τοῦ τέκνον πίπτον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαλυομένην εἰς τεμάχια ὡς ἄλλον ῥόδον φυλλορροῦν.

Ὁ Γεώργιος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξέλθῃ τῆς αἰθούσης, ἐλειποθύμησεν. Ἡ δὲ Ἑλένη διαλύσασα τὸ ἔντρομον πλήθος ἐξῆλθε καὶ κατέβη τὴν κλίμακα καγγαζούσα, ἐξελθούσα δὲ τῆς οἰκίας ἐκείνης, ἤρχισε νὰ περιτρέχῃ τὰς ὁδοὺς, ἐνῶ οἱ κύνες ἠκολούθουν αὐτὴν ὑλακτοῦντες καὶ ὀλολύζοντες.

Οἱ προσκεκλημένοι ἀνεχώρησαν ἔντρομοι. Παρελθούσης δὲ τῆς λειποθυμίας τοῦ Γεωργίου, ἀπῆλθεν αὐτός εἰς τὰ δώματα τῆς συζύγου τοῦ, τὴν ὑποὶν τὰ τῆς ἐσπέρας ἐκαίνης συμβάντα εἰς μεγίστην ἔφεραν ἀδικησίαν. Ὁ Γεώργιος πλησιάζας αὐτὴν ἐζήτησε νὰ τῇ ἀπονέμῃ τὰς περιποιήσεις τοῦ.

— Ἐδῶ εἶθε, κύριε! ἔκραξεν ἐκπληκτός ἡ νεαρά γυνή, ἐνῶ ὁ πυρετός τὴν ἐβασάνιζεν, ἐνόμιζον ὅτι ἠθέλατε φροντίσει διὰ τὴν ἐνταφίαν τοῦ τέκνου σας!

— Τοῦ τέκνου μου! εἶπε περίλυπος ὁ Γεώργιος.

— Μάλιστα τοῦ τέκνου σας, κύριε, ἐπανέλαθεν ἡ νεαρά γυνή, καὶ πρὸς περιποίησιν τῆς γυναικὸς ἥτις ἀπώλεσε τὰς φρένας τῆς δι' ὑμᾶς!

— Κυρία. . .

Ἡ σύζυγός τοῦ ἐγεφθεῖσα τὸν ἠτένισεν ἀγερῶχος.

— Κύριε, εἶπεν, δὲν μὲ φαίνεται παράδοξον ὅτι ἡ γυνὴ ἐκείνη σας ἠγάπησεν, καθόσον καὶ ἐγὼ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῆς εὐρέθην θέσιν, καὶ ἐγὼ σας ἠγάπησα.

— Μὲ ἀγαπήσατε τῶνόντι! ἔκραξεν ὁ Γεώργιος, γονυπετήσας πρὸ τῶν ποδῶν τῆς καὶ ἔτοιμος νὰ καταφιλήσῃ τοὺς πόδας τῆς.

— Ναί, σας ἠγάπησα, ἄφετέ με λοιπὸν μόνην, ὅπως προσευχομένη ἐπικαλεσθῶ τοῦ Ὑψίστου τὴν συγχώρησιν διὰ τὸ ὅποιον ἐπραξα ἔγκλημα.

Καὶ παραγρημα εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς, προσκαλέσασα τὴν θεραπαινίδα αὐτῆς νὰ διανυκτερεύσῃ πλυσίον τῆς.

Ὁ Γεώργιος βαρυσθένων ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ, τὴν δ' ἐπιούσαν ἔλαβεν ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ πατρὸς τῆς συζύγου τοῦ, ἐν ἣ ἀνέγνωσεν ὅτι ἡ θυγάτηρ τοῦ δὲν ἠδύνατο νὰ φέρῃ ὄνομα ὅπερ ἐκκληιδώθη ἐμπροσθεν τοσούτου πλήθους κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην.

Αὐθημερόν δέ, ἐν τινι συνοικίᾳ τοῦ Πέρα, ἀνθρωποὶ τινες ἐξῆλαν ἐν πτώμα ἐκ τινος λάκκου. Ἦν δὲ τοῦτο τῆς Ἑλένης τὸ πτώμα, ἥτις ὀλισθήσασα εἰς τὴν κατωφέρειαν τῆς ὁδοῦ, κατέπεσεν ἐντὸς τοῦ λάκκου ἐκείνου, τοῦ πλήρους χύματος, καὶ οὕτως ἡ δυστυχὴς μὴ δυνηθεῖσα νὰ ἐξέλθῃ ἀπέθανεν ἐκ τοῦ ψύχους. Ἐργάζεται τινὲς τὴν ἐσυνώδευσαν μέχρι τοῦ τάφου τῆς, τὸ δὲ χῶμα τὸ καλύψαν τὴν νεαράν ἐκείνην γυναῖκα οὐδὲ ἐν ἀνθρώπου δάκρυ εἰδέξατο.

Ὁ δὲ Γεώργιος; — Ὑπάρχουν καρδίαι ἀπαντῶσαι τὴν ἀνάγκυσιν καὶ εἰς αὐτῶν τῶν καπηλείων καὶ τῶν χαρτοπαιγνίων τὰ καταγῶγια.

N. Γ. Π.

ΗΜΕΡΑΙ ΤΙΝΕΣ ΕΝ ΜΑΔΡΙΤΗ

Ὑπὸ τοῦ Γάλλου I. ΛΕΜΟΥΑΝ (JOHN LEMOINNE).

(Μετάφρασις I. Χ. Κ.)

Ὀλίγας μόνον ἡμέρας διατρίψας ἐν Μαδρίτῃ, οὐδεμίαν δύναμαι νὰ ἐπιφέρω ἔντελῃ κρίσιν ἐπὶ τύπου χηρῶντος ὑπὲρ παντός ἄλλου προσοχτὲ καὶ χρόνου. Θέλω ἐκθέσει ὅθεν τὰς ἐξωτερικὰς ἐκείνας ἐντυπώσεις, αἵτινες προσβάλλουσι καὶ τὸν ἐπιπολαιότερον περιηγητὴν ἐν τέλει ὀλίγα ἑώρακα, ὀλίγα καὶ λέξω.

Ὁ μεταξὺ Μαδρίτης καὶ Ἀλικάντης σιδηρόδρομος εἶναι ὁ μόνος ὅστις θέτει σήμερον τὴν πρωτεύουσάν καὶ τὸ κέντρον τῆς Ἰσπανίας εἰς ἄμεσον συγκοινωνίαν μετὰ τῆς θαλάσσης. Ὡστε τὸ κράτος τοῦτο τὸ πρὸ χρόνων ἐρημικῶς περικεκλεισμένον, ἠνέωξε σήμερον μίαν πόλιν δι' ἧς διευκολυνθήσονται τοῦ λοιποῦ αἱ ἐμπορικαὶ σχέσεις καὶ συγκοινωνίαι.

Ὡς ἀσφαλεστέραν ὅθεν καὶ ἀπλουστέραν διὰ Μαδρίτην ὁδὸν ἔλαβον τὴν δι' ἀτμοπλοίου ἀπὸ Μασσαλίας εἰς Ἀλικάντην, καὶ τὴν διὰ σιδηροδρόμου ἀπὸ Ἀλικάντην εἰς Μαδρίτην.

Ἡ Μαδρίτη γεωγραφικῇ τε καὶ ἱστορικῇ ἐπόψει θεωρουμένη δύναται νὰ ὀνομασθῇ πόλις νέα, διότι κατὰ τὸ 1560 μόνον ἐπὶ τῆς βασιλείας Φιλίππου Β', κατέστη πρωτεύουσα· ἔκτοτε ὀνομάσθη Corte καὶ οὕτως καλεῖται καὶ σήμερον εἰς τὰς ἐπιστήμους διακοινώσεις. Κάρολος ὁ Γ' εἰς ὃν ὀφείλονται ὅλαι αἱ βελτιώσεις τῆς Ἰσπανίας, ὑπεργέτησεν μεγάλως τὴν Μαδρίτην, προκίσεως αὐτὴν διὰ μουσείων, σχολείων, νοσοκομείων καὶ περιπάτων· πλὴν δὲν ἠδυνήθη νὰ τῇ δώσῃ ἐκεῖνα ἅπερ μόνος ὁ χρόνος νὰ χορηγήσῃ δύναται, ἱστορίαν διπλαδίη, παραδόσεις καὶ μνημεῖα